

Datum vergadering	:	14 maart 2024
Agendapunt	:	19.
Zaaknummer	:	Z23.160685 / D23.1057346
Onderwerp	:	vaststellen welstandscriteria voor zonnepanelen
Portefeuillehouder	:	J. Veldhuizen
Programma	:	Ruimte en economie
Opgesteld door:	:	Marijke Vanhommerig
Afdeling	:	Omgeving & Economie

Gevraagd besluit

Het vaststellen van de 'Welstandscriteria voor zonnepanelen en collectoren voor beschermde gezichten en bij monumenten Gemeente Goes'.

Juridische grondslag

Wettekst

Artikel 4.19 (regels over het uiterlijk van bouwwerken) Omgevingswet:

Als in het omgevingsplan regels worden opgenomen over het uiterlijk van bouwwerken en de toepassing daarvan uitleg behoeft, stelt de gemeenteraad beleidsregels vast voor de beoordeling of een bouwwerk aan die regels voldoet. Deze beleidsregels zijn zoveel mogelijk toegesneden op de te onderscheiden bouwwerken.

Aanleiding

Tot op heden zijn er binnen de gemeente Goes geen duidelijke welstandscriteria voor het aanbrengen van zonnepanelen. Het plaatsen van zonnepanelen is grotendeels vergunningsvrij, behalve in het beschermd stads/dorpsgezicht en bij aangewezen monumenten. Juist binnen het beschermd gezicht liggen veelal oudere slecht geïsoleerde panden met een hoog energieverbruik, waar de wens voor zonnepanelen groot is.

Uw gemeenteraad heeft beslist dat we in de gemeente Goes energieneutraal willen zijn in 2045. We gebruiken dan alleen nog maar schone energie. Om dit doel te halen, zullen er meer alternatieven voor energie gezocht moeten worden, waarvan het plaatsen van zonnepanelen er één is. Aan de andere kant willen we het aanzicht van onze monumenten en beschermde gezichten niet aantasten. In het beleid voor zonnepanelen is daardoor gezocht naar een middenweg, die uit te leggen is en ook te handhaven is.

Uitgangspunt is dat we voorstellen dat er aan de voorzijde geen zonnepanelen geplaatst worden. In het verleden werd vaak aangegeven dat een dak op het zuiden georiënteerd moet zijn om de stempel 'geschikt' te verdienen voor zonnepanelen. Dat is niet helemaal terecht. Uiteraard is de opbrengst van zonnepanelen het hoogst als ze in een hellingshoek van 35 graden, schaduwvrij, op het zuiden gericht liggen. Een dak op het noorden is echter niet ongeschikt voor zonnepanelen. Het betekent alleen dat de terugverdientijd mogelijk langer is. De techniek staat niet stil. Door slimmere omvormers te gebruiken, kan een paneel dat een deel van de dag in de schaduw ligt toch opbrengst hebben, zonder dat het de andere panelen beïnvloedt.

Aan de achterzijde en zijkant zijn er wel zonnepanelen mogelijk, ook als deze naar de weg gekeerd zijn. Daarvoor zijn richtlijnen opgesteld, om de zonnepanelen zoveel mogelijk passend bij de woning te plaatsen.

Duidelijkheid in de beleidsregels is belangrijk, vanwege o.a. de handhaafbaarheid. Uitgangspunt is dat we de karakteristieke waarden van een architectuureenheid en het aanzicht van het beschermd stadsgezicht niet willen verstoren. We willen het aanzicht van de historische kernen graag behouden. Met name aan de voorzijde van panden geven zonnepanelen een verstoring in het daken landschap. De beschermde gezichten zijn toch als het ware de visitekaartjes voor de stad, deze wil je zo aantrekkelijk mogelijk houden. We willen zonnepanelen toestaan waar dat kan, en blijven uitsluiten waar dat vanuit de waarden van het beschermd gezicht of de monumentale status wenselijk is. Binnen

het beschermde stadsgezicht van Goes ligt de wijk Smallegangesbuurt, een stadsvernieuwingsproject uit de jaren 80. In dit gedeelte van het beschermd stadsgezicht staan nieuwere woning, waar we deze criteria niet willen laten gelden, maar dit gedeelte gelijk willen behandelen als de woningen buiten het beschermde gezicht.

Een aantal van de omliggende gemeentes in Zeeland, hebben al beleid gemaakt voor zonnepanelen, zoals de gemeente Kapelle en Middelburg.

In Kapelle worden geen zonnepanelen toegestaan op voordakvlakken in de beschermde gezichten en bij monumenten. In Middelburg hebben ze sneltoetscriteria voor zonnepanelen ontwikkeld en rekenen ze geen leges voor de omgevingsvergunning als het plan voor de zonnepanelen aan deze sneltoetscriteria voldoet. Ook daar zijn echter geen zonnepanelen toegestaan op dakvlakken gekeerd naar openbaar toegankelijk gebied indien hierdoor de karakteristiek van het stadsgezicht onevenredig wordt aangetast. Of dit zo is wordt beoordeeld door de welstandscommissie van Middelburg.

Wij gaan ervan uit dat de beleidsregels voor de zonnepanelen voldoende duidelijkheid scheppen voor de burger en ook handhaafbaar zijn, waarbij discussies voorkomen kunnen worden. We stellen u voor deze welstandsbeleidscriteria voor zonnepanelen en collectoren vast te stellen.

Resultaat

Welstandscriteria voor zonnepanelen.

Argumenten

Momenteel zijn er geen duidelijke welstandscriteria voor het plaatsen van zonnepanelen in de beschermde gezichten en op monumenten. Hierin wordt door het vaststellen van welstandscriteria duidelijkheid geschept, en tegelijkertijd wordt de mogelijkheid voor het plaatsen van zonnepanelen verruimd ten opzichte van de huidige beoordeling door de welstandscommissie.

Kanttekeningen

Discussie over wat mooi en acceptabel is en wat niet zullen altijd blijven, daarom worden er welstandscriteria opgesteld en hebben we een onafhankelijke welstands/monumentencommissie.

Financiën

Er zitten geen financiële consequenties aan het vaststellen van welstandscriteria.

Duurzaamheid

Uw raad heeft beslist dat we in de gemeente Goes energieneutraal willen zijn in 2045. Doordat we middels dit beleid meer zonnepanelen toestaan dan voorheen, gaan we een stap in de goede richting naar energieneutraal. Daarbij opmerkend dat dit voor monumentale panden altijd lastig is om te bereiken, doordat er steeds een afweging gemaakt moet worden tussen verduurzaming en de monumentale waarde van een pand.

Communicatie & Participatie

Voor de vaststelling zal de algemene voorbereidingsprocedure gevolgd worden. Verder communiceren we via de website over de nieuwe regels. Eventuele media-aandacht is een goede manier om hier aandacht aan te besteden. Enkele eigenaren die afgelopen jaar een vergunningsaanvraag voor zonnepanelen hebben ingediend die afgewezen zijn, zullen individueel benaderd worden over de gewijzigde beleidsregels.

Er is geen participatie traject doorlopen voor deze beleidscriteria.

Hoe wordt aan participatie uitvoering gegeven?

Anders dan dat de interne medewerkers en de leden van de commissie Ruimtelijke Kwaliteit hierbij betrokken zijn, is er geen participatie traject doorlopen.

Uitvoering

Na vaststelling zullen de criteria gepubliceerd worden.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Goes,

mr. H.E. Schild
Secretaris

M.A. Fränzel MSc.
Burgemeester